

Individens upplevelser av delaktighet i Trisam-möten – en kvalitativ utvärdering

Karin Tillberg Mattsson, Forskningsledare FoU Välfärd Region Gävleborg
Charlotte Roos, Avdelningschef FoU Välfärd Region Gävleborg

Syfte och frågeställningar

Syfte

Att beskriva hur personer som deltar i Trisam-möte upplever sin delaktighet före, under och efter mötet.

Frågeställningar

Hur upplever personerna sin delaktighet före Trisam-mötet?

Hur upplever personerna sin delaktighet under Trisam-mötet?

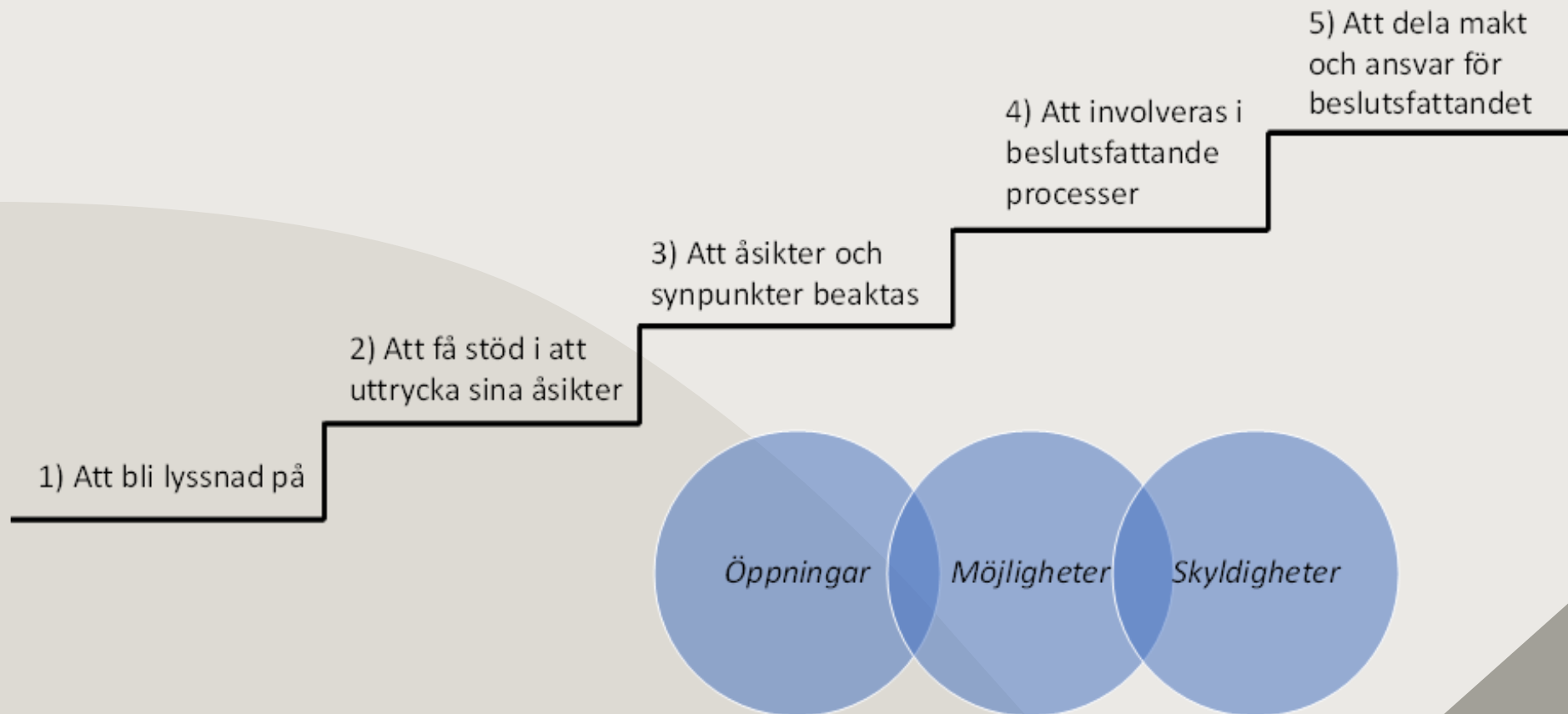
Vilka är personernas upplevelser av vad Trisam-mötet ledde till?

Metod

Datainsamling

- Semistrukturerade intervjuer.
- 12 informanter (7 kvinnor och 5 män).
- Medelålder 45 år (spann 28-59).
- Informanterna var aktualiserade för Trisam-möte från:
 - Hälso- och sjukvården (4)
 - Kommunens socialtjänst (2)
 - Försäkringskassan (3)
 - Arbetsförmedlingen (3)

Teoretisk referensram – Shiers delaktighetsmodell

Öppningar, möjligheter och skyldigheter

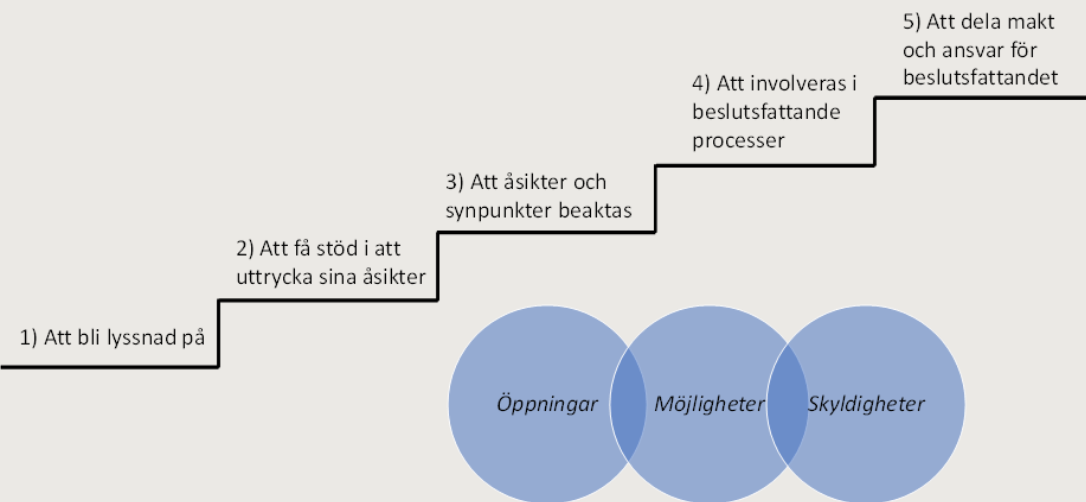
- Är jag öppen för detta?
- Har vi möjlighet att göra det?
- Har vi skyldighet att göra det?

Resultat – “förförståelse”

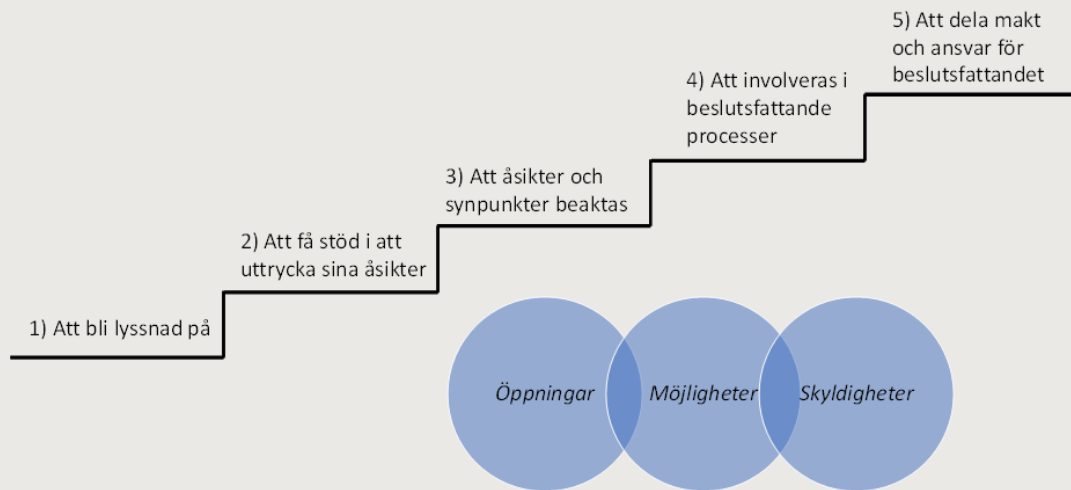
- Cirka hälften av informanterna ger uttryck för att en återgång till - eller ökad grad av - arbete eller studier är ett realistiskt mål ur deras eget perspektiv.
- Den andra hälften av informanter beskriver att de inte upplever sig ha någon arbetsförmåga alls. För dem är det huvudmännens stöd till en rimlig och långsiktig försörjning snarare än stöd i rehabilitering mot arbete/studier som är det realistiska målet ur deras eget perspektiv. Det innebär att deras målbild skiljer sig från målbilden för Trisam där samarbetet syftar till att möjliggöra och föra individens process mot arbete/studier framåt.

Upplevelser av delaktighet före mötet

En viktig aspekt av delaktighet i förberedelserna inför Trisam-mötet handlar om informanternas *förväntningar* på mötet och i vilken grad dessa förväntningar *beaktas* och *överensstämmer* med det som kommer att tas upp vid mötet.

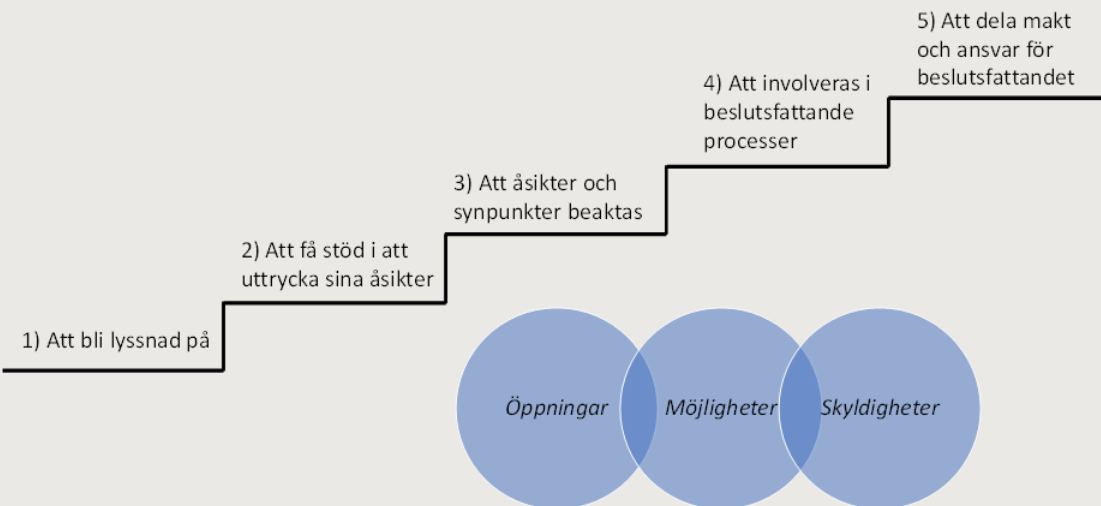
Upplevelser av delaktighet under mötet

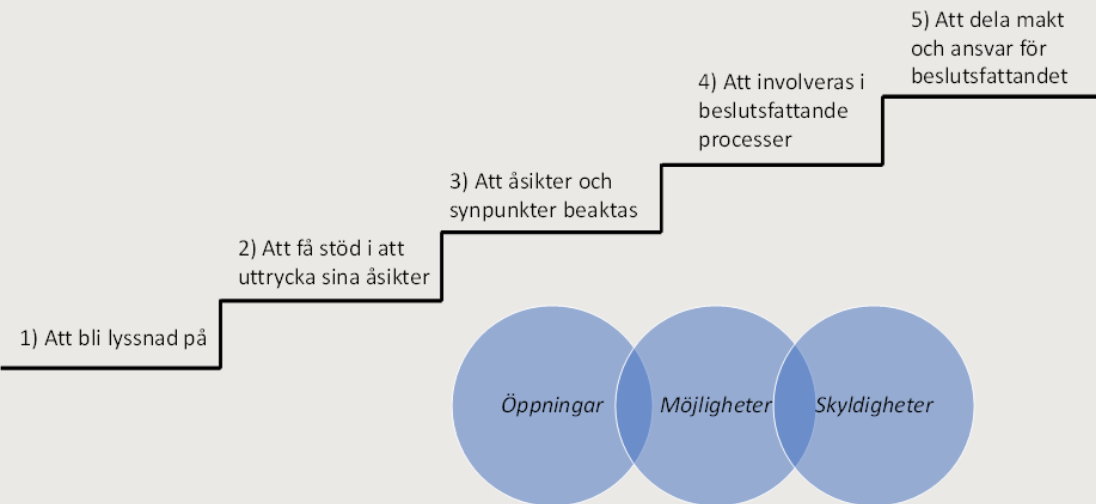
- När mötet handlade om *frågeställningar som var viktiga för individen* kan det tolkas som att nivå 1 i delaktighetsmodellen uppnåddes dvs att bli lyssnad på.
- Att få *stöd* av en kontaktperson i *att komma till tals och uttrycka sina åsikter* under mötet kan tolkas som att nivå 2 i delaktighetsmodellen uppnåddes.

...Upplevelser av delaktighet under mötet

Att gemensamt fatta beslut om nästa steg i rehabiliteringen mot arbete kan tolkas som att uppnå nivå 3 eller 4 i delaktighetsmodellen

Upplevelser av vad Trisam-mötet ledde till

- Några upplevde att Trisam-mötet tydligt förde rehabiliteringsprocessen framåt
- Andra upplevde inga konkreta resultat men att mötet satte " bollen i rullning"
- Där fanns även upplevelser av att mötet inte ledde processen mot rehabilitering och/eller rimligare försörjning framåt

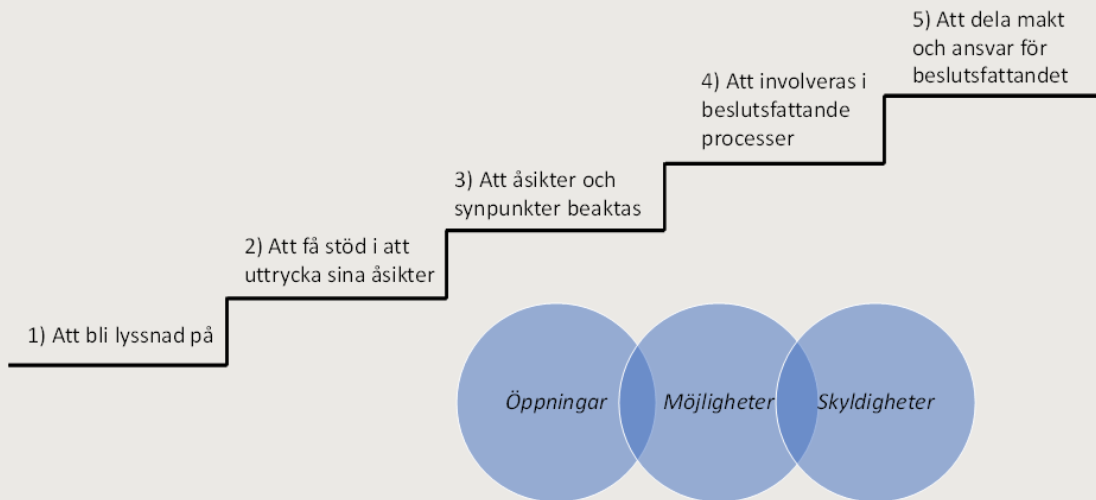
Öppningar och möjligheter

- Medarbetares bemötande och arbetssätt inom Trisam tyder på att de är *öppna för* och har *möjligheter* att främja delaktighet på nivå 1 och 2 i delaktighetsmodellen.

"Alla frågade så här 'Ja men vad tycker du', 'Håller du med', 'Hur känner du'. Det var ju liksom väldigt många såna frågor under samtalet"

"Hon liksom la bollen till mig, så att jag fick säga det jag hade att säga"

"Jag tyckte dom var väldigt duktig på att verkligen...ja inte hålla på och dra en massa konstiga akademikerbeskrivningar, om jag får säga så. Utan det var på lekmannanivå"

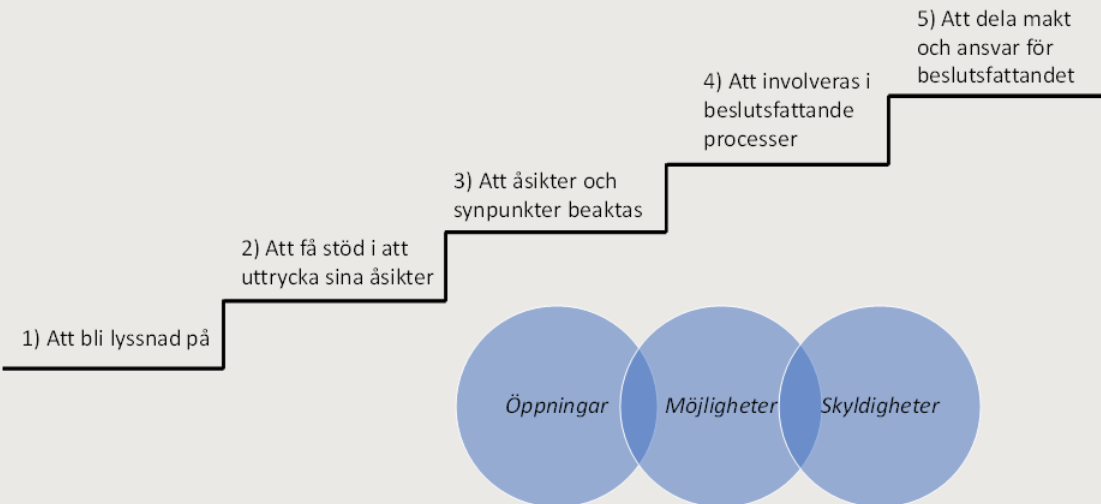

Möjligheter igen...

En del i upplägget av Trisam-möten som tycks försvåra *möjligheterna* att erbjuda delaktighet på nivå 1 och 2 är det tekniska formatet, där personen i regel deltar via telefon och flera okända representanter från de olika huvudmännen deltar. Flera informanter beskriver svårigheterna med att veta vem som talar och när det är möjligt / lämpligt att själv ta till orda.

...Möjligheter igen

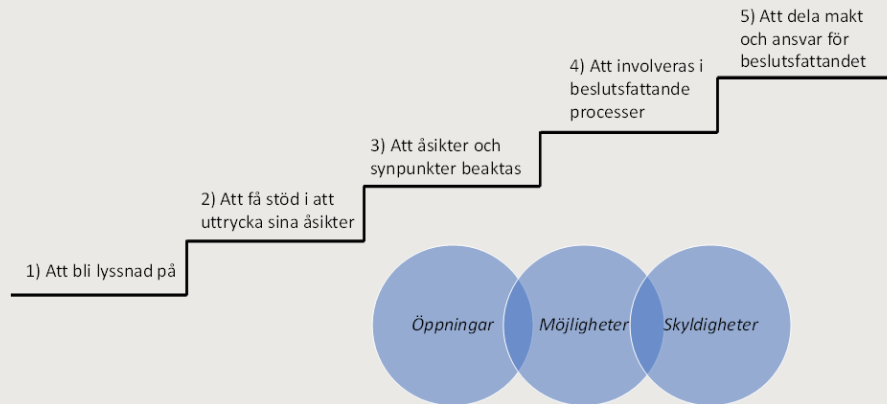
En förutsättning för att ha möjligheter att främja delaktighet på nivå 3 och 4 verkar vara att det finns en samstämmig bedömning hos huvudmännen och individen av arbetsförmågan

Förslag till utvecklingsområden

- Klargör syfte, förväntningar och roller före Trisam-mötet.
- Inkluderande mötesformat och deltagare som personen har förtroende för.
- Praktiskt stöd utifrån individens behov efter Trisam-mötet.

Öppningar, möjligheter och skyldigheter

- Öppning – viljan finns
 - Möjlighet – strukturer finns
 - Skyldigheter – det är ett krav
-
- Bara öppning – god vilja men inget händer
 - Öppning + möjlighet – fungerar så länge någon driver det
 - Öppning + möjlighet + skyldighet – stabil och systematisk delaktighet

Fortsatt forskning

För att få en helhetsbild kan det behövas fortsatt forskning gällande huvudmännens upplevelser och erfarenheter kring förutsättningar och utvecklingsområden gällande *öppningar*, *möjligheter* och *skyldigheter* på respektive nivå i delaktighetsmodellen.

